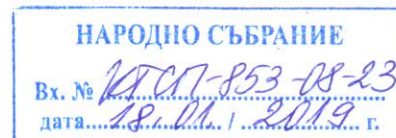

KTSDP

From: Margarita Kaloyanova <margarita@bcnl.org>
Sent: 18 януари 2019 г. 12:46
To: ktsdp@parliament.bg
Subject: Становище по Законопроект за социалните услуги, 802-01-57 от 11.12.2018 г.
Attachments: становище НПО ЗСУ 44 народно събрание.docx

Уважаеми дами и господа – народни представители,

Приложено Ви изпращам Становище по Законопроект за социалните услуги, 802-01-57 от 11.12.2018 г. от името на 24 неправителствени организации.

С Уважение,

Маргарита Калоянова

Margarita Kaloyanova

Legal consultant

Bulgarian Center for Not-for-Profit Law

3 Hristo Belchev Str., Sofia, Bulgaria 1000

tel.: +359 2 981 66 17

tel./fax: + 359 2 988 81 66

www.bcnl.org

www.ngohouse.bg

БЪЛГАРИЯ ДАРЯВА

bulgariadariava.bg

**БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО**

Последвайте ни във

ДО

**Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА**

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА**

ОТНОСНО: Становище по Законопроект за социалните услуги, 802-01-57 от 11.12.2018 г.

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Ние, долуподписаните организации, сме активни и доказали се в своята работа професионалисти в сферата на социалните услуги, застъпничеството и социалното включване - доставчици на социални услуги, представители на ползватели на социални услуги, мрежи на организации, организации с дългогодишна история, богат практически опит и професионална експертиза на национално и международно ниво. Много от нас познават социалните услуги в общността в страната от самия им старт и участват активно в тяхното развитие и усъвършенстване. За всички нас добрата регулация на сектора на социалните услуги е преди всичко възможност да се подобри достъпът до подкрепа на уязвимите групи и гаранция за осигуряване на техните права, качество на живот и социално включване.

Имайки предвид този опит и работейки активно в политиките за човешки права и развитие на социалната сфера, изразяваме следното становище по някои основни теми на Законопроекта за социални услуги:

1. Широк консултативен процес за изработване на законодателното предложение

Важно е да се отбележи, че изработването на Законопроекта беше съпътствано от широки обществени консултации с участието на различни заинтересовани страни. Предпоставка за това беше съвместната Пътна карта на членовете на Работната група и МТСП, приета през 2017 г., в която бяха регламентирани начина за провеждане на дебата, основните принципи и етапите за извършване на промяната. Това даде сигурност, предвидимост и възможност за включване на заинтересованите страни. Последва дефиниране на основни теми за обсъждане, провеждане на шест тематични дискусии с отворено участие, по време на които се дадоха ключовите предложения за новите положения. Съвместната Концепция за съдържанието на закона, която очерта рамката и зададе параметрите на постигнатия консенсус между участниците по параметрите на реформата, беше важен следващ етап. Изработването на законопроекта стъпи и надгради тези предхождащи стъпки, като отрази възможно най-широк кръг гледни точки.

Именно за това смятаме, че Законопроектът е добро предложение, тъй като конкретните му текстове отразяват постигнатите споразумения за промяна на средата, постигнати на различните етапи, давайки възможност за плурализъм на мненията, експертност и оценка на въздействието.

2. Ключови нови положения

Законопроектът за социалните услуги стъпва на няколко нови положения в уредбата на предоставянето а социални услуги, които положения са заимствани от Доброволната европейска рамка за качество на социалните услуги, а това са:

- **По-добър достъп до услугите** (ангажимент за национална карта на социалните услуги, която да отговаря на потребностите и демографския профил на населението, общодостъпни услуги и специализирани, според индивидуалните потребности, интегриран подход в предоставянето, координиране на действията при наличие на определени рискове и пр.);
- **Акцент върху ефективността** – социалните услуги да намират добро решение за човека, за да може да се преодолее социалното изключване, да бъдат защитени правата и да се повиши качеството на живот (на първо място се поставя въпросът за качеството на социалните услуги със заявка за нови стандарти, система за контрол и мониторинг, инвестиции и задължения за развитие на човешкия капитал, управление на случай, и пр.);
- **Гъвкавост и ефикасност** на използване на публичния ресурс (възможности за по-добро управление на услугите и тяхното многообразие, интегриране на подкрепата, въвеждане на нови форми за публично-частни партньорства и пр.).

Наред с това Законопроектът предлага добра съгласуваност между новите предложения за регулация на системата и надграждането и доразвиването на практиката в страната. Законопроектът отразява постиженията в социалната сфера и задава нови хоризонти за развитие на услугите в подкрепа на нуждаещите се.

Важна гаранция , че предлаганите нови принципи ще създадат различна среда е именно предложението за ново разделение на функциите – по планиране, предоставяне и контрол, за да може от една страна да бъде намерен ефективен вариант за изпълнение на политиките, така, че те да са максимално резултатни, а от друга, да бъде решен въпросът с конфликта на интереси. Затова и вярваме, че предложението за обособяването на контрола в нова и независима структура към МТСП е оправдана и необходима мярка.

3. Разширяване на процеса на децентрализация и договаряне на публични услуги към частни доставчици

От години тенденциите в Европа показват, че чрез всички възможни механизми за предоставяне на социални услуги се търси дългосрочност на взаимоотношенията доставчик – възложител. В *Директива 2014/24/ЕС* на Европейския парламент и на Съвета на Европа относно обществените поръчки, изрично е отбелязано, че предвид *значението и чувствителния характер на възлагането на поръчки за услуги за личността, към които спадат и социалните услуги, държавите членки следва да разполагат с голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по начина, който считат за най-подходящ*. Правилата на директивата налагат единствено спазването на основните принципи за прозрачност и равнопоставеност и гарантират възможността възлагащите органи да прилагат специални критерии за качество при избора на доставчици на услуги, като критериите, изложени в доброволната европейска рамка за качеството на социалните услуги. Социалните услуги се възлагат при специален режим, различен от общия режим за възлагане на обществени поръчки, като държавите членки следва да гарантират, че възлагащите органи ще имат възможността да вземат под внимание необходимостта от осигуряване на качество, непрекъснатост, достъпност, достъпна цена, наличие и всеобхватност на услугите, особените потребности на различните категории ползватели, включително групите в неравностойно положение, приобщаването и осигуряването на

възможности за ползвателите, както и иновациите¹.

Законопроектът предлага добро решение за надграждане на постигнатото при договарянето на социалните услуги в България и за въвеждане на нови и алтернативни форми на договаряне. Ние сме убедени, че с прилагането на новите възможности за договаряне на социалните услуги ще бъдат намерени нови и адекватни отговори на динамиката на социалните проблеми, като се осигури разнообразие на взаимодействието, но и възможност за интегриране на ресурсите и за постигане на по-добър резултат за хората.

Договарянето на социалните услуги с граждански организации, които са основен доставчик, е възможност да се повиши ефективността на социалното договаряне на услуги и да се създадат иновативни модели на договаряне при предоставяне на публичните услуги, но и за повишаване на качеството на предоставяната подкрепа за хора в уязвимо положение, на достъпността и гъвкавостта на услугите и формите на подкрепа. Абсолютно условие за постигане на качествени услуги и форми на подкрепа е децентрализацията на услугите на две нива – от национално към местно ниво, и на второ място – към частни доставчици. Насърчаването на участието на частните доставчици не само ще повиши качеството на оказваната подкрепа, но ще е израз и на граждански капацитет, социалното приобщаване, сближаване между различни общности и не на последно място - за солидарност в обществото.

4. Ново дефиниране на социалните услуги

Предложеното в Законопроекта ново дефиниране на социалните услуги, обособяването на услуги с общодостъпен характер и специализирани услуги, разширяване и прецизиране на дефинициите за предоставяната подкрепа ще позволи да се дава по-добър отговор на индивидуализираните потребности на нуждаещите се. Съществено се подобрява и възможността за гъвкаво предоставяне на услуги и тяхното управление, което отговаря на потребностите на системата.

5. Планиране и осигуряване на достъпа до социални услуги, съобразно потребностите.

Законопроектът предлага нов ред за планиране на социалните услуги чрез Националната карта на социалните услуги и постигане на равномерно разпределение на предлаганите услуги, съобразно потребностите и осигуряване на достъп на нуждаещите се там, където те живеят. Гарантиран е процесът на планиране, при който се осигурява познаване на местните потребности и съобразяване с тях, като се гарантират и услуги за групи нуждаещи се, които в последните години бяха пренебрегвани (като услугите за хората с психични проблеми).

6. Улесняване на достъпа до социални услуги

В законопроекта е залегнал нов ред за достъп до социалните услуги, при който се децентрализира насочването за ползване с цел улесняване на нуждаещите се и намаляване на административната тежест. Предвиденият ред гарантира провеждане на предварителна оценка, която позволява нуждаещият се човек да получи информация за предлаганата подкрепа и да може да избере по свое желание къде да ползва услугата. Облекчава се, също така и достъпът до социални услуги за деца с увреждания.

7. Възможност за реализиране на интегриран подход на подкрепа

Предоставянето на интегрирана подкрепа е важна част от законопроекта. Законопроектът приема добър подход за това здравните, социалните и образователни грижи да се развият като

¹ Доброволна рамка за качеството на социалните услуги.

интегрирани подходи на подкрепа, включващи различни компоненти на социални услуги, образователни и здравни услуги. Интегрираната услуга обикновено се разбира като нов вид услуга, която трябва да се създаде и развие като нов комплекс от услуги. Според нас, вместо това, трябва да се регламентира: а) правната възможност за частните доставчици да могат да предоставят едновременно различни услуги, б) възможност за „кръстосване“ на финансирането за различните форми на подкрепа (например един доставчик, който управлява ресурс за развитие на социална услуга, ако използва и медицински лица да може за тяхната дейност да получи финансиране от здравната система) и в) задължение за координирани действия между различните служби (здравни, социални, образователни, заетост) при идентифициране на потребности от подкрепа.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ,

Искаме да изразим подкрепата си към законопроекта, и към предлаганите решения за нова правна рамка. Смятаме, че той съдържа модерна правна уредба, която може да развие динамично средата за предоставяне на социални услуги в България и осигури достъп до подкрепа на тези, които са в нужда или затруднение.

С УВАЖЕНИЕ:

- 1. БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО**
- 2. ФОНДАЦИЯ „СВЕТЪТ НА МАРИЯ“**
- 3. "НАДЕЖДА И ДОМОВЕ ЗА ДЕЦАТА - КЛОН БЪЛГАРИЯ"**
- 4. ЛУМОС, КЛОН БЪЛГАРИЯ**
- 5. НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР КЪМ НБУ**
- 6. ФОНДАЦИЯ „ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА”**
- 7. СНЦ "ЕКВИЛИБРИУМ"**
- 8. ФОНДАЦИЯ "СИЙДЪР"**
- 9. СДРУЖЕНИЕ ГРАЖДАНСКА ИНИЦИАТИВА ГР. ЛОВЕЧ**
- 10. ФОНДАЦИЯ „ПОДАРИ УСМИВКА“**
- 11. БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНКСКИ КОМИТЕТ**
- 12. ФОНДАЦИЯ „ЗА НАШИТЕ ДЕЦА“**
- 13. ФОНДАЦИЯ „ЗАСЛУШАЙ СЕ“**
- 14. ФОНДАЦИЯ „МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА – БЪЛГАРИЯ“**
- 15. SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА**
- 16. НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА**
- 17. ФОНДАЦИЯ „ЛАЛЕ“**
- 18. ФИЦЕ**
- 19. ГЛОБАЛНА ИНИЦИАТИВА В ПСИХИАТРИЯТА**
- 20. ФОНДАЦИЯ “АСОЦИАЦИЯ АНИМУС”**
- 21. СДРУЖЕНИЕ "ДЕТЕ И ПРОСТРАНСТВО"**
- 22. ФОНДАЦИЯ "КОНКОРДИЯ БЪЛГАРИЯ"**
- 23. ИНСТИТУТ ПО СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ И ПРАКТИКИ**
- 24. БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ**